

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В СВІТОВОМУ КОНТЕКСТІ

Освітньо-професійна програма: Комп'ютерна інженерія, Інформаційні системи та технології, Захист та безпека інформаційних систем, Автомобільний транспорт, Транспортні технології (на автомобільному транспорті), Дизайн інтер'єру, Графічний дизайн, Менеджмент, Підприємництво, електронна комерція та логістика, Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Спеціальність: F7 Комп'ютерна інженерія, F6 Інформаційні системи та технології, F5 Кібербезпека та захист інформації, J8 Автомобільний транспорт, B2 Дизайн, D3 Менеджмент, D7 Торівля, G3 Електрична інженерія

Галузь знань: F Інформаційні технології, J Транспорт та послуги, B Культура, мистецтво та гуманітарні науки, D Бізнес, адміністрування та право, G Інженерія, виробництво та будівництво

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний /освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова (загальної підготовки)
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	4 кредити ЄКТС/ 120 годин
Циклова комісія	«Словесних та суспільних дисциплін»
Мова викладання	Українська
Мета навчальної дисципліни	Сформувати у студентів цілісне уявлення про сучасну літературу як частину світового культурного простору, розкрити особливості розвитку сучасної української та зарубіжної літератури, дослідити взаємозв'язки літературних творів із соціокультурним контекстом, а також проаналізувати роль екранізацій у популяризації та інтерпретації літературних текстів. Курс спрямований на розвиток критичного мислення, формування навичок аналізу літературних текстів та їхніх візуальних адаптацій, а також на розуміння актуальних тенденцій сучасного літературного процесу в Україні та світі.

Предмет і завдання дисципліни	Предметом вивчення є: 1. Сучасні літературні процеси в Україні та світі; 2. Художні тексти українських та зарубіжних авторів, створені в останні десятиліття; 3. Основні тенденції, теми, жанри та стилі сучасної літератури; 4. Взаємодія літератури з іншими видами мистецтва, зокрема з кінематографом; 5. Екранізації сучасних літературних творів як форма інтерпретації тексту; 6. Соціокультурний та історичний контекст, що впливає на формування сучасного літературного канону. Курс охоплює аналітичне прочитання творів, дослідження літературних тенденцій та напрямів, вивчення процесів адаптації літератури в кіноформаті, а також аналіз впливу глобалізації та цифрової культури на літературний процес. Завдання: 1. Ознайомити студентів з ключовими тенденціями розвитку сучасної української та світової літератури. 2. Розкрити взаємозв'язки між літературним твором і соціокультурним, історичним та політичним контекстом. 3. Формувати навички аналізу та інтерпретації сучасних літературних текстів різних жанрів і стилів. 4. Дослідити особливості екранізації сучасних літературних творів, порівняти літературний текст та його кінематографічну адаптацію. 5. Сприяти розвитку критичного мислення та аналітичного підходу до сприйняття художніх творів у контексті глобальних культурних процесів. 6. Ознайомити з найважливішими літературними преміями та фестивалями, що визначають сучасний літературний канон. 7. Виховувати інтерес до сучасної української та світової літератури та її інтеграції у світовий культурний простір. 8. Залучати студентів до обговорення актуальних питань розвитку сучасної літератури, зокрема у форматі дискусій, круглих столів, творчих презентацій. 9. Показати, як цифрові технології (буктьюб, букток, онлайн-рецензії) впливають на промоцію сучасних книжок та формування читацьких трендів.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік.
Зміст дисципліни	Тема 1. Вступ до курсу. Теоретичні засади сучасної літератури 1. Сучасна література: хронологічні межі та ключові особливості. 2. Літературні напрями та течії XXI століття. 3. Соціокультурний контекст сучасної літератури: глобалізація, технології, війни та конфлікти • Обговорення: що таке сучасна література? • Аналіз трендів: які теми домінують у літературі сьогодні? • Дискусія: читати паперову книгу чи переглядати букток? Тема 2. Українська сучасна література: нові імена та теми 1. Основні тенденції української літератури після 1991 року. 2. Постмайданна та воєнна проза: художнє осмислення сучасних подій. 3. Гендерні питання, фемінізм та жіночі голоси в сучасній літературі. • Обговорення творів:

- Сергій Жадан («Інтернат», «Ворошиловград»)
- Оксана Забужко («Музей покинутих секретів»)
- Тая Малярчук («Забуття»)
- Софія Андрухович: «Амадока».

- Дискусія: Чи створено вже «великий роман» про війну?
- Практика: написання короткої рецензії на сучасний український твір.

Тема 3. Сучасна зарубіжна література: регіональні особливості та глобальні теми

1. Світова література на початку ХХІ століття: глобальні виклики.
 2. Європейська література: постмодерн і метамодерн у сучасних текстах.
 3. Американська література: соціальна нерівність, расові питання, екологія.
 4. Азійські літератури: традиції та нові голоси у світовому просторі.
- Аналіз творів:
 - Маргарет Етвуд («Оповідь служниці»)
 - Саллі Руні («Нормальні люди»)
 - Колсон Вайтхед («Підземна залізниця»)
 - Харукі Муракамі («Убити командора»)
 - Ольга Токарчук («Книги Якова»)
 - Дискусія: Чи може література змінити світ?
 - Практика: складання списку «10 сучасних книг, які варто прочитати».

Тема 4. Екранізації сучасних літературних творів

1. Екранізація як форма інтерпретації: можливості та виклики.
 2. Українські літературні екранізації: успіхи та невдачі.
 3. Глобальні адаптації: Голлівуд та Netflix у пошуках літературних хітів.
 4. Візуальна мова кіно та авторський стиль літературного тексту.
- Порівняльний аналіз: книга vs фільм:
 - «Дике поле» (Жадан «Ворошиловград»)
 - «Оповідь служниці» (Етвуд)
 - «Нормальні люди» (Руні)
 - «Червоний» (Кокотюха)
 - Дискусія: Чи завжди фільм гірший за книгу?
 - Практика: створення ідеального касту для екранізації улюбленої книги.

Тема 5. Літературні премії, фестивалі та цифрова культура

1. Літературні премії як інструмент формування канону.
 2. Букер, Пулітцер, Нобель, Шевченківська: хто та чому отримує?
 3. Література в соцмережах: буктюб, букток, літературні чати.
- Обговорення списку номінантів та переможців останніх років.
 - Аналіз: як цифрова культура впливає на читацькі смаки?
 - Практика: складання списку книг для сучасного українського «букток-тренду».

Тема 6. Підсумок

- Підсумкова дискусія: сучасна література як дзеркало суспільства.
- Презентація студентських аналітичних оглядів: «Моя книга десятиліття».
- Обговорення курсу та висновки: що читати далі?

Рекомендована література	1. Агеєва В. Крізь століття : принагідні візії після постмодернізму / Віра Агеєва // Апологія модерну : обрис ХХ віку : статті та есеї / Віра Агеєва. – К. : Грані-Т, 2011. – С. 9–61. 2. Андрейчик М. Інтелектуал як герой української прози 90-х років ХХ ст. / пер. з англ. І. Андрущенко. Львів: Піраміда, 2014. 188 с. 3. Галета О. Від антології до онтології: антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця ХІХ – початку ХХІ століття / Олена Галета. – К. : Смолоскип, 2015. – 640 с. 4. Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність / Перекл. з польськ. А. Бондар (передм., розд. І–ІІІ), М. Боянівської, У. Боянівської, Н. Римської, О. Сливинський (розділи ІV–VІ); Заг. ред. М. Боянівської; Показчик Т. Цимбала. Український науковий інститут Гарвардського університету; Інститут Критики. – К.: Критика, 2005. – 528 с. 5. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: есеї / Тамара Гундорова. — К. : Грані-Т, 2012.— 548. 6. Гундорова, Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн = The Post-Chornobyl Library. Ukrainian Literary Postmodernism / Тамара Гундорова; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Ін-т критики. – Київ: Критика, 2005. – 263 с. 7. Гундорова. Т. Кітч і Література. Травестії. – Київ: Факт, 2008. – 284 стор. (серія «Висока поліція») 8. <u>Едвард Саїд</u> Гуманізм і демократична критика, липень, 2014 часопис «Критика», <u>Рік ХVІІІ, число 1-2 (195-196)</u> 9. <u>Зонтаг С.</u> Проти інтерпретації та інші есе. Кальварія, 2006. – 320 с. 10. <u>Крістева Ю.</u> Полілог. –К.: видавництво Жупанського, 2004. – 480 с. 11. Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. Ред. рада: Валерій Шевчук та ін; Вступна стаття Івана Дзюби; Худож.- оформл. серії Іван Гаврилюк; Ілюстрації Сергія Якутовича. Київ: Видавництво «Час», 1997. - 447 с. 12. Ушкалов Л. Що таке українська література. К: - Видавництво Старого Лева, 2015. – 352 с. 13. Харчук Р. Сучасна українська проза. Постмодерний період : навч. посіб. – Київ: Академія, 2008. – 247 с. – (Альма-матер).
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекційні і практичні заняття, літературний диктант, робота з роздатковим матеріалом, онлайн – тестування, самостійна робота, дистанційне навчання, участь у основній сесії. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проєктне навчання.
Пререквізити	Дисципліна «Українська література».
Постреквізити	Дисципліни «Українська література», « Зарубіжна література».

Критерії оцінювання	Критерії оцінювання: «Відмінно» - студент, глибоко проаналізувавши всі питання, дає повні та вичерпні відповіді на них, робить глибокі висновки та показує вміння користуватися підручником, довідковою і документальною літературою, володіє навичками та вміннями застосувати засвоєний матеріал на практиці. «Добре» - здобувач освіти проаналізувавши всі питання, дає повні відповіді на них, робить висновки та показує вміння користуватися підручником і довідковою літературою. «Задовільно» - здобувач освіти дає в основному вірні відповіді, але допустив грубі помилки та неточності під час викладу матеріалу. «Незадовільно» - здобувач освіти не розкриває суті завдання, не може практично його виконати, показує відсутність навичок самостійної роботи.
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Відвідування занять здобувачами освіти є обов'язковим. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються у визначений викладачем час. Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених змістом навчальної дисципліни, та старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.